

عنوان مقاله:

تاثیر آلودگی بنه زعفران به قارچ های خاکزاد بر زیست شناسی، رفتار و توانایی خسارت زایی کنه (Rhizoglyphus robini Claparede (Acari : Astigmata)

محل انتشار:

فصلنامه حفاظت گیاهان، دوره 37، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

علیرضا امیری جامی - بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تات، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

در میان آفات زعفران، کنه Rhizoglyphus robini به عنوان یکی از مهمترین عوامل محدود کننده عملکرد زعفران در ایران قلمداد می شود. نمونه برداری از مزارع زعفران از نواحی زعفران خیز استان خراسان رضوی انجام و قارچ های مرتبط با بنه زعفران و نیز قارچ های مرتبط در داخل بدن کنه جداسازی و سپس با کشت نوک هیف خالص سازی شدند. گونه قارچی Fusarium oxysporum در نمونه های مربوط به بنه زعفران و همچنین کنه به عنوان گونه غالب شناسایی شد. سپس زیست شناسی، رفتار و توانایی نفوذ و تشکیل کلنی کنه در ارتباط با آلودگی بنه ها به این گونه قارچ خاکزاد ارزیابی شد. آلودگی به قارچ مذکور به صورت معنی داری بر طول کلیه مراحل زیستی کنه به غیر از مرحله تخم تاثیر گذار بود. بر این اساس طول دوره لاروی آفت در حالت آلودگی به قارچ 2.45 ± 0.08 و بر روی بنه های سالم 2.08 ± 0.08 برآورد گردید. طول دوره پوره سن اول برای بنه های آلوده 2.12 ± 0.053 و سالم 2.47 ± 0.08 و برای پوره سن آخر نیز به ترتیب 2.15 ± 0.067 و 2.45 ± 0.081 اندازه گیری گردید. مرحله پیش از بلوغ کنه نیز بر روی بنه های آلوده کوتاه تر از بنه های سالم بود (1.36 ± 0.077 و 2.04 ± 0.177 به ترتیب بر روی بنه های آلوده و سالم). همچنین نرخ زادآوری روزانه کنه تحت تاثیر آلودگی به قارچ خاکزاد به صورت معنی داری افزایش یافت. همچنین واکنش جلب شدن کنه ها به سمت بنه های زعفران نشان دهنده اختلاف معنی داری در رابطه با تمایل کنه ها نسبت به قطعات بنه آلوده به قارچ در مقایسه با سالم (غیرآلوده) بود. نتایج آزمایش نفوذ و توانایی کلنی سازی کنه نشان داد که روی بنه های آلوده به قارچ نفوذ آن ها سریعتر و متعاقبا سرعت رشد جمعیت و تشکیل کلنی پایدار افزایش یافت. بر اساس نتایج این مطالعه، اخسارت کنه R. robini به عنوان گونه غالب مزارع زعفران ارتباط تنگاتنگی با آلودگی بنه ها به قارچ ساپروفیت داشت. بنابراین در برنامه مدیریت تلفیقی این آفت، بایستی خسارت کنه را در ارتباط با آلودگی همزمان بنه ها به قارچ های ساپروفیت ارزیابی و سپس با توجه به مساله اولیه یا ثانویه بودن منشاء خسارت، اقدام مدیریتی متناسب بر مبنای مهار جمعیت کنه و قارچ به صورت همزمان اتخاذ گردد. به عبارت دیگر، با مهار جمعیت قارچ های ساپروفیت بر روی بنه های زعفران می توان خسارت کنه را تا حد زیادی کاهش داد.

کلمات کلیدی:

زعفران، کنه زعفران، قارچ های خاکزاد، رفتار شناسی، رشد جمعیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1676931>

